

változtatással, hogy Franciaországban De Gaulle lehetőségei külpolitikai vonatkozásban megjavultak.

MOL XIX-J-1-k 1. doboz 1/a (eredeti)

¹ Konni Zilliacus angol munkáspárti képviselő, a hidegháború bírálója, ezért 1949-ben ki is zárták a Munkáspártból, de 1952-ben visszavették. Kifejeződik itt Károlyi személyes csalódottsága is: egyrészt mert azok háttérbe szorulásától félt, akikkel ő jó kapcsolatban volt, de még inkább azért, mert nem tudta megszokni, hogy a Munkáspárt, ha kormányra került, bármilyen radikális belpolitikai, szociális reformokat hajtott is végre, folytatta a hagyományos brit külpolitikát, ami az USA külpolitikájának elfogadását is jelentette.

² Sir Stafford Cripps a harmincas években a Munkáspárt balszárnyának vezére volt, 1937-ben a KP-vel való együttműködésért kizárták a Munkáspártból, Churchill viszont jó érzékkel őt küldte 1940-ben Moszkvába követnek. Nagy szerepe volt a Hitler-ellenes koalíció létrehozásában. 1942–1950 között miniszter volt, de ekkor már jobb egyetértésben Attlee-vel és a pártvezetéssel. Túlzás persze, hogy ezért „feladta szocialista ideológiáját”.

³ George F. Kennan 1949–1950-ben a State Department politikai tervezési osztályának vezetője, a hidegháborús stratégia egyik kidolgozója. 1952–1953-ban moszkvai, 1961–1963 között belgrádi nagykövet.

⁴ Lippmann előadása mellékelve.

⁵ L. e. kötet 393. sz. levelét.

⁶ „Szóval maguk megverték a kommunistákat?” – „Igen, de a gaulle-istákat is.” (francia)

⁷ „Nincs szó speciális misszióról! Magánemberként jött.” (francia)

⁸ „Hát tudja, mi az amerikaiaktól függünk, ha ők nem segítenek, a kormány meg van lőve.” (francia)

⁹ „Hát igen, csakugyan a barátja, de Lindberghnek semmi köze az amerikai politikához.” (francia) – A híres óceánrepülő egy ideig szimpatizált a fasisztákkal, ezért persze a háború utáni években kétes dicsőség volt az ő barátjának lenni – Károlyi a rá jellemző módon szándékosan bosszantotta megjegyzésével az amerikai követet.

¹⁰ „Tudja, amikor De Gaulle hatalmon volt, naponta találkoztunk. Ő egy jelentős ember.” (francia)

¹¹ „Blum nagyon fáradtnak látszik.” (francia)

¹² „Vannak hajóik, de semmit sem akarnak adni. Ez zsarolás.” (francia)

¹³ Félrevezetés, látszat (angol).

¹⁴ „Egyáltalán nem vagyunk elégedettek.” „Egyáltalán nem tetszik ez nekünk.” (angol)

¹⁵ „Ez nem igaz.” – „Ők Moszkva parancsait hajtják végre.” (francia)

¹⁶ „Segíts magadon, és Isten is megsegít.” (francia)

397. KÁROLYI MIHÁLY RÉVAI JÓZSEFHEZ

(Párizs, 1947. december 12.)

Kedves Révai,

Ne vedd rossz néven, hogy leveledre a Molnár Erikhez intézett levelemben válaszlok, de oly kevés az időm, hogy nem tudok még egy hosszú levelet lediktálni. Ezért a mellékelt levélbe beleszórtam azt, ami speciálisan Neked szól, illetve a Te leveledre adott válaszom.

Nagyon kérek, hogy Havassal alaposan beszéld át a politikai helyzetet, és a levelemben felvetett kérdéseken kívül minden fontos ügyben közöld az álláspontotokat. Havas majd ismerteti a nézetemet olyan kérdésekre vonatkozólag is, amelyeket levelemben nem említettem.

Szívélyes üdvözléssel

PIL 274. f. 10/10. 6. e. (eredeti)

398. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. december 15.)

Mellékeltlen tisztelettel felterjesztem Szabó Zoltán kultúrattasé feljegyzését a kultúrpropaganda tevékenységgel kapcsolatban.¹

Hivatkozott jelentéseimben ismételten rámutattam arra, hogy a kultúralap hiányában a párizsi magyar követség csak a legminimálisabb kulturális kiadásokat fedezhette eddig és minden rendszeres kultúrtámogató tevékenység lehetetlenné vált. Miután a mai politikai helyzetben a Magyarország ellen folyó diffamáló propagandahadjárat ellen legjobban kulturális téren lehet küzdeni, tisztelettel javasolom, hogy a magyar művészek, tudósok és írók, valamint diákok tevékenységét a legminimálisabb keretek között támogató és a követség kulturális dokumentációs anyagának megteremtését célzó javaslatait elfogadni méltóztassék.

Kérem Miniszter Urat, hogy egy rendszeres követségi kultúralap megteremtését mielőbb elrendelni méltóztassék.²

MOL XIX-J-1-k 23. doboz 18/b (fogalmazvány)

¹ Szabó a Molnár Eriknek november 11-én küldött feljegyzésére hivatkozva ismételten sürgeti, hogy létesítsenek egy kulturális alapot a követségen, amely fedezné francia kulturális személyiségek időnkénti meghívását, kisebb fogadások, filmbemutatók stb. rendezését, a követségen könyvtár és „kulturális archívum” létesítését, magyar propagandaanyagok beszerzését, a követség munkáját támogató „francia szellemi vezetőegéniségek” időnkénti megajándékozását. Minderre havi 100 000 frankot kér.

² A fogalmazványra vezetett jegyzet szerint azt letisztázták, és aláírva, futárral december 20-án elküldték.

399. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. december 15.)

Mellékelten tisztelettel felterjesztem Gyomai Imre sajtóattaché feljegyzését a párizsi követség várható kiadásairól a sajtópropaganda és dokumentációs tevékenységgel kapcsolatban.¹ Véleményem szerint a feljegyzésben körvonalazott terv megfelel a minimális szükségleteknek, és éppen ezért tisztelettel javasolom, hogy felhatalmazást kapjak arra, hogy a mellékletben feltüntetett összeg keretén belül a sajtóalap terhére kiadásokat eszközölhessek, egyszerű utalványozás útján.

Az említett minimális kereten túl rendkívüli kiadásokra minden esetben külön fogok felhatalmazást kérni a Külügyminiszter Úrtól. Tekintettel a magyar demokráciával szemben fokozódó erővel folyó sajtótevékenységre, nyomatékosan kérem Miniszter Urat, hogy a követségi sajtóalap megteremtését minél előbb elrendelni szíveskedjék.

Szabadjon végül rámutatnom arra, hogy a párizsi sajtó- és dokumentációs iroda részére kiutalt összeg alig fedezi ennek a szervezetnek személyi és minimális anyagi kiadásait.² A sajtóirodának átutalt összegből tehát a követségi sajtókiadásokat fedezni nem lehet, és a felmerülő költségeket semmiképpen sem lehet az irodára háritani.

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (másolat)

¹ Gyomai mellékelt feljegyzésében havi 90 000 frankot kér a következő indokolással:

„Francia újságírók által magyar lapok számára íratott cikkek díjazása - havi kb. 30 000 frs.

Ennek a tételnek a magyarázata a következő: Baráti szálak megteremtése céljából néha szükség lenne arra, hogy egy-egy jó nevű, tőlünk bizonyos szempontokból távol álló jó nevű újságírót kérjünk fel olyan kulturális, politikai vagy gazdasági irányú cikkek megírására, amelyeket magyar lapok közölhetnének.

A meghívások - ebéd, vacsora - rendszeresítése lenne szükséges ahhoz, hogy feleszettel mellett, barátságos atmoszférában néhány órát eltöltve újságírókat a magyar álláspontnak megnyerjünk. Ezek a vacsorák, ebédek igen sok esetben nem történhetnek meg a követségen, így az eredmény szempontjából a külön meghívások lennének szükségesek. 30 000 fr.

Egy-egy jelentéktlenebb ajándék, amely csupán figyelmességnak lenne a jele, ugyancsak megfelelő eszköz arra, hogy a sajtó képviselői körében barátokat szerezzünk. Ez a tétel ugyancsak 30 000 frankra tehető.”

² A sajtó és dokumentációs központ újév körül kezdte meg működését. Erős János mint ügyvivő 1948. január